

Etiquette

Wat te verwachten?

Doorgaans is het zo dat belangstellenden na de plechtigheid en de eventuele teraardebestelling de gelegenheid krijgen om de familie te condoleren. Vroeger werd na bijna elke uitvaart een bakje koffie en een plak cake geserveerd tijdens het condoleren. Tegenwoordig zijn de mogelijkheden op culinair gebied veel meer gevarieerd. Uiteraard kunnen nabestaanden nog steeds kiezen voor de koffie en de cake, maar steeds vaker worden er ook alcoholische dranken en bittergarnituur geserveerd.

Het condoleren hoeft niet per se plaats te vinden in het crematorium of uitvaartcentrum. U kunt er ook voor kiezen om dit thuis te doen, in een restaurant of kroeg. Soms wordt er ook eerst nog een toast geheven op de overledene waarna belangstellenden de familie kunnen condoleren.

Ongemakkelijk

Vaak wordt na de plechtigheid en de begrafenis of crematie direct gecondoleerd. Dit condoleren kan heel ongemakkelijk zijn voor de familie. Nabestaanden zijn na de uitvaartplechtigheid vaak moe en willen misschien liever eerst even zitten en rustig wat drinken. Maar toch wordt er direct gecondoleerd waardoor de nabestaanden een tijd lang moet blijven staan om iedereen een hand te geven.

Zo ging het lang tijd, maar zo hoeft het niet. Er is op dat gebied geen uitvaartetiquette waar u zich aan móet houden. Doe wat voor u het makkelijkste is. Als u dit condoleancedefilé afschaft, is het wel raadzaam dat de uitvaartondernemer dit aan de gasten laat weten. Hij kan namens u zeggen dat mensen welkom zijn bij uw tafel langs te komen om daar hun deelneming te getuigen voordat ze weggaan, of dat u iedereen bedankt voor hun komst en het volkomen begrijpt als niet iedereen de kans krijgt u ter plekke persoonlijk te begroeten en condoleren.

BELANGRIJK OM TE WETEN

Bijna alles kan en mag

Condoleren direct na de plechtigheid is niet verplicht

Laat mensen weten wat u verwacht